

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УНІВЕРСАЛЬНЕ ПРАВОНАСТУПНИЦТВО В КОРПОРАТИВНИХ
ПРАВОВІДНОСИНАХ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Право»

Спеціальність 081 «Право»

Галузь знань 08 «Право»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах
Викладач (-і)	Гришко Уляна Петрівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права, доцент
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
E-mail викладача	uliana.hryshko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять викладачів з магістрантами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, щодо погодження планів та змісту курсових робіт, виконання домашніх контрольних робіт.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є система правових норм українського та зарубіжного законодавства, що регулюють похідні способи виникнення, зміни та припинення корпоративних відносин, зумовлених універсальним правонаступництвом, а також теоретико-правові підходи до розуміння сутності універсального правонаступництва у корпоративних правовідносинах, що розкривають проблематику наукових пошуків у зазначеній сфері.</i> Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів: Змістовий модуль 1. Теоретико-правові аспекти правонаступництва в корпоративних відносинах. Змістовий модуль 2. Універсальне правонаступництво при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу. Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах є одним з правових інститутів, що регулює сукупність відносин, пов'язаних з похідним набуттям корпоративних прав та особливостями їх переходу від одного суб'єкта права до іншого, що зумовлює єдність прав і зобов'язань у динаміці правовідношення. Необхідність вивчення зазначеної навчальної дисципліни зумовлено потребою аналізу процедур переходу корпоративних прав в порядку спадкування та при реорганізації юридичних осіб, оскільки зазначені правові способи переходу корпоративних прав досить суттєво впливають на подальше функціонування юридичних осіб корпоративного типу. Вагомість знань із навчальної дисципліни «Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах» зростає ще й тому, що зі вказаних вище питань практика застосування та судова практика є досить неоднозначною та суперечливою, а законодавство містить значні прогалини та колізії у їх застосуванні. Основними джерелами цієї навчальної дисципліни виступають: Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, закони України «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про сільськогосподарську кооперацію», «Про міжнародне приватне право», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про інститути спільного інвестування», «Про споживчу кооперацію», «Про банки і банківську діяльність», «Про державну	

реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність», «Про депозитарну систему України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про фермерське господарство», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» та низка інших законів і підзаконних нормативних актів.

Навчальна дисципліна «Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах» є складовою частиною підготовки фахівців з поглибленим знанням корпоративного права та управління. Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувачів вищої освіти системні і комплексні знання про теоретичні основи правонаступництва у цивільному праві, про види правонаступництва у корпоративних правовідносинах, про специфіку універсального правонаступництва у корпоративних правовідносинах, про поняття спадкового правонаступництва та особливості спадкування корпоративних прав, про поняття і правові форми реорганізації юридичних осіб корпоративного типу, про особливості охорони корпоративних прав учасників при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та при спадкуванні. Засвоєння відповідних знань забезпечить формування у здобувачів вищої освіти навиків щодо комплексного аналізу норм, що регулюють процедуру проведення реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та порядок спадкування корпоративних прав, юридичної кваліфікації відносин, що складаються при універсальному правонаступництві у корпоративних правовідносинах, надання правової оцінки правовим формам реорганізації юридичних осіб корпоративного типу за законодавством України та законодавством ЄС, а також механізму спадкування корпоративних прав учасників юридичних осіб корпоративного типу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування, розширення і поглиблення знань про теоретичні основи правонаступництва в цивільному і корпоративному праві, ознайомлення із специфікою універсального правонаступництва у корпоративних правовідносинах, що виникає при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та при спадкуванні корпоративних прав, а також проведення порівняльно-правового аналізу зарубіжного законодавства з вітчизняним корпоративним законодавством, що регулює зазначену сферу корпоративних відносин.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти знань про стан національного та зарубіжного законодавства, що регулює правові форми реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та порядок спадкування корпоративних прав, засвоєння здобувачами правових засад, на яких базується універсальне правонаступництво у корпоративних відносинах, окреслення особливостей охорони корпоративних прав учасників при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу та при спадкуванні корпоративних прав, набуття здобувачами вищої освіти навиків щодо застосування норм чинного законодавства у практичній сфері.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати закони формальної логіки та абстрактного мислення при аналізі наукових концепцій та норм чинного законодавства і судової практики;
- здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях з питань універсального правонаступництва корпоративних прав у вітчизняних юридичних особах корпоративного типу;

- здатність до володіння навичками ділового спілкування на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової правничої термінології; здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних мотивів;
- здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу норм корпоративного законодавства України.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати в професійній діяльності положення вітчизняного корпоративного законодавства України, міжнародних та вітчизняних стандартів корпоративного регулювання;
- здатність до здійснення дослідницької діяльності на основі знання та критичного аналізу правових проблем універсального правонаступництва в корпоративних правовідносинах, вміння обирати оптимальні методи дослідження, обробляти результати досліджень, аналізувати їх з урахуванням актуальних наукових і практичних джерел у сфері корпоративного права;
- компетентність у загальнотеоретичних проблемах універсального правонаступництва в цивільному і корпоративному праві, питаннях нормотворення та правозастосування, глибоке розуміння принципу верховенства права та проблем його реалізації в Україні;
- обізнаність щодо проблем гармонізації корпоративного законодавства України із законодавством ЄС;
- здатність розробляти нормативно-правові акти, зокрема, локального характеру;
- здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, вміння реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;
- здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти;
- здатність давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації в конкретних сферах юридичної діяльності;
- здатність приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення.

Програмні результати навчання:

- здатність демонструвати знання та розуміння основних етапів становлення і розвитку корпоративного права і корпоративного законодавства України;
- здатність демонструвати знання закономірностей правового регулювання переходу прав учасників юридичних осіб корпоративного типу при реорганізації та спадкуванні за законодавством України та країн Європейського союзу;
- здатність демонструвати знання порядку універсального правонаступництва у господарських товариствах та в окремих корпоративних юридичних особах, відмінних від господарських товариств: кооперативах, фермерських господарствах, приватних підприємствах тощо;
- здатність давати правову оцінку процедурам, що складаються при універсальному правонаступництві у корпоративних правовідносинах;
- здатність формувати необхідний пакет документів для державної реєстрації юридичної особи;
- здатність кваліфіковано застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях при спадкуванні корпоративних прав та при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу;
- здатність правильно визначати природу правового спору та спосіб його альтернативного вирішення.

5. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
Лекції		12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова	
3	081 Право	2	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль 1. Теоретико-правові аспекти правонаступництва в корпоративних правовідносинах				
Тема 1. Правонаступництво в цивільному праві: теоретичні основи		2	2	6
Тема 2. Поняття та правова природа корпоративних відносин і корпоративних прав		-	2	6
Тема 3. Види правонаступництва в корпоративних відносинах		2	2	6
Тема 4. Правонаступництво при спадкуванні корпоративних прав		2	2	6
Тема 5. Охорона корпоративних прав при спадкуванні		-	2	6
Змістовий модуль 2. Універсальне правонаступництво при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу				
Тема 6. Реорганізація та правонаступництво у корпоративних правовідносинах		2	2	6
Тема 7. Злиття і приєднання юридичних осіб корпоративного типу		2	2	6
Тема 8. Поділ і виділ юридичних осіб корпоративного типу		-	2	6
Тема 9. Перетворення юридичних осіб корпоративного типу		-	-	6
Тема 10. Охорона корпоративних прав при реорганізації юридичних осіб корпоративного типу		2	2	6
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня			

	2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмових робіт	Передбачається виконання однієї письмової залікової роботи. Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Варіанти завдань, бали за їх виконання, критерії оцінювання розробляються викладачем, який проводить семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджуються на засіданні кафедри цивільного права (пп. 3.3.5 МРПОУ). Письмова залікова робота виконується у тестовій формі з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/ . Структура білета - 25 тестових завдань. Максимальна кількість балів за письмову роботу – 75 (пп. 2.7.1 МРПОУ).
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри Навчально-методичні матеріали – Кафедра цивільного права/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за практичні/семінарські заняття – 25 (пп. 2.7.2 МРПОУ). Результати контролю знань здобувачів на семінарських заняттях оцінюються в національній шкалі (2, 3, 4, 5) і заносяться до е-журналу обліку роботи академічної групи (пп. 3.1.1.3 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач у визначені строки та у визначеній формі повинен виконати письмову залікову роботу.
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів) та балу за залікову роботу (максимально 75 балів). Підсумковий бал становить максимум 100 балів (пп. 2.7 МРПОУ).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань, інструкції щодо виконання обов'язкової (письмової залікової роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/op-marictp/navchalno-metodychni-materialy/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагиату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до

встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять

Очікується, що всі здобувачі відвідують лекції та семінарські заняття.

Відпрацювання пропущених занять не є обов'язковим і проводиться лише за бажанням здобувача.

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-vprykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.
2. Corporate Law of Ukraine: scientific and practical manual / Vasylyeva VA, Zelisko AV, Syschuk L.V. [and others]; ed. prof. V. Vasylyeva. Ivano-Frankivsk, 2019. 258 p.
3. Науково-практичний коментар Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» / [В. А. Васильєва, В. В. Луць, Л. В. Сіщук та ін.]; за заг. ред. В. А. Васильєвої. Харків: Право, 2020. 336 с.
4. Корпоративне право крізь призму судової практики: монографія / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 512 с.
5. Рекодифікація Цивільного Кодексу України: перспективи правового регулювання корпоративних відносин [текст]: Збірник наукових праць за матеріалами ХІХ Міжнародної науково-практичної конференції (24 вересня 2021 року, м. Івано-Франківськ) / НДІ приватного права і підприємництва імені акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2021. 171 с.
6. Науково-практичний коментар судової практики з розгляду справ щодо корпоративних спорів та корпоративних прав / Васильєва В. А., Васильєва В. В., Вінтоняк Н. Д., Сіщук Л. В.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Київ: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2022. 450 с.
7. Зміни у корпоративному законодавстві в період дії правового режиму воєнного стану в Україні [текст]: Збірник наукових праць за матеріалами ХХ Міжнародної науково-практичної конференції (30 вересня 2022 року, м. Івано-Франківськ) / НДІ приватного права і підприємництва імені акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України; за ред. д-ра юрид. наук В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2022. 150 с.
8. Щербакова Н. В. Реорганізація як правовий засіб формування та зміни правового статусу господарських організацій. Юридичний науковий електронний журнал. №12. 2022. С. 212 – 218.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичному посібнику:

1. Сіщук Л. В. Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять магістрантів 2-го курсу денної

та заочної форм навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 2023.

2. Сіщук Л. В. Універсальне правонаступництво в корпоративних правовідносинах: методичні вказівки для підготовки до самостійної роботи магістрантів 2-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Івано-Франківськ: ПНУ ім. В. Стефаника, 2023.

<https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладач: **Уляна ГРИШКО,**
доцент